

Aanvullend rapport deputaten kerkorde

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

1	Generale regeling Kerkelijk werkers	3
2	Kerkrechtelijke advisering en kennisbevordering	7
3	Conceptbesluit inwerkingtreding generale regelingen en overgangsrecht	10
4	Aanpassing Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken	11
5	Erratum op beleidsrapport	12
6	Voorstellen	12

In ons Beleidsrapport kondigden we een aanvullend rapport aan, waarin rapportage zou zijn opgenomen inzake:

- de generale regeling kerkelijk werker (art. B31.3 KO)
- de kerkrechtelijke advisering
- de inwerkingtreding van de nieuwe generale regelingen en het regelen van het overgangsrecht.

Daaraan wordt nog toegevoegd:

- een notitie over een aanpassing van de Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken
- een erratum op ons beleidsrapport

Dit aanvullend rapport wordt besloten met een integrale weergave van onze voorstellen tot besluitvorming.

1 Generale regeling Kerkelijk werkers

GENERALE REGELING VOOR KERKELIJK WERKERS

Als bedoeld in artikel B31.3 van de Kerkorde

Artikel 1 **Functie**

1. De kerkenraad kan besluiten tot instelling van de functie van kerkelijk werker.
2. Indien de kerkenraad tot instelling besluit, stelt hij daartoe een profiel op waarin ten minste de volgende zaken zijn opgenomen:
 - a. de omvang en de duur van de aanstelling;
 - b. een aanduiding van het dienstwerk waarop de kerkelijk werker werkzaam is;
 - c. de taken die binnen dat dienstwerk worden uitgevoerd;
 - d. de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die op basis van de taken worden toegekend;
 - e. de wijze waarop het toezicht op de uitoefening van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden plaatsvindt;
 - f. de wijze waarop de kerkelijk werker verantwoording aflegt van zijn werkzaamheden;
 - g. de wijze waarop met de ambtsdragers wordt samengewerkt en contacten worden onderhouden.
3. De kerkenraad raadpleegt de gemeente over het voornemen tot instelling van de functie van kerkelijk werker en over het daartoe vastgestelde profiel en draagt zorg voor een zorgvuldige communicatie over de verdere besluitvorming (*artikel B29.4 KO*).
4. Onder 'kerkenraad' wordt in deze generale regeling verder verstaan de kerkenraad van de kerkelijke gemeente waar de functie van kerkelijk werker wordt uitgeoefend.

Artikel 2 **Benoemingsvoorwaarden**

1. Voor benoeming tot kerkelijk werker geldt als voorwaarde dat betrokkene belijdend lid in volle rechten is van één van de Gereformeerde Kerken in Nederland of van een andere kerkgemeenschap met wie een zusterkerkrelatie wordt onderhouden.
2. Voor benoeming tot kerkelijk werker geldt als voorwaarde dat betrokkene bereid is tot ondertekening van het bindingsformulier en dat hij of zij derhalve gebonden is aan de leer van de Bijbel, zoals samengevat in de belijdenisgeschriften (*artikel B31.2 KO*).
3. Voor benoeming tot kerkelijk werker geldt als voorwaarde dat betrokkene beschikt over de voltooide opleiding Godsdienst Pastoraal Werk of een daarmee vergelijkbare opleiding, gevolgd aan een instelling voor hoger (beroeps)onderwijs.
4. Deze benoemingsvoorwaarden dienen integraal te zijn opgenomen in de individuele arbeidsovereenkomst van iedere kerkelijk werker.

Artikel 3 **Rechtspositie**

1. De functie van kerkelijk werker is naar kerkelijk recht geen kerkelijk ambt in de zin van artikel B6 KO.

2. De kerkenraad sluit namens de kerk met de kerkelijk werker een schriftelijke arbeidsovereenkomst.
3. Op de arbeidsovereenkomst zijn van toepassing de bepalingen van artikel 7:610 e.v. Burgerlijk Wetboek, indien en voor zover daarvan bij of krachtens het kerkelijk recht niet is afgeweken.
4. Op de arbeidsovereenkomst zijn, in de hierna volgende rangorde, van toepassing:
 - a. de kerkorde van de Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt);
 - b. deze generale regeling voor kerkelijk werkers ;
 - c. de hierna in artikel 4 lid 1 te noemen arbeidsvoorwaardenregeling;
 - d. de bepalingen die in de kerkorde, de generale regeling voor kerkelijk werkers en de arbeidsvoorwaardenregeling van toepassing zijn verklaard;
 - e. de regelingen en besluiten van de kerkenraad, die tot uitvoering van de kerkorde, de generale regeling voor kerkelijk werkers en de arbeidsvoorwaardenregeling strekken.

Artikel 4 **Arbeidsvoorwaarden**

1. Op de arbeidsverhouding is van toepassing de bij het aangaan daarvan geldende en jaarlijks te actualiseren arbeidsvoorwaardenregeling voor kerkelijk werkers, uitgegeven door het Steunpunt Kerkenwerk in georganiseerd overleg met de Vereniging van kerkelijk werkers (LUCEO).
2. De arbeidsovereenkomst wordt overeenkomstig de arbeidsvoorwaardenregeling in principe aangegaan voor onbepaalde tijd. De arbeidsovereenkomst wordt voor bepaalde tijd aangegaan indien er sprake is van vervanging dan wel van werkzaamheden van tijdelijke aard.
3. Het door de kerkenraad opgestelde profiel van de functie van kerkelijk werker maakt onderdeel uit van de arbeidsvoorwaarden.

Artikel 5 **Gastlidmaatschap**

Overeenkomstig de Generale regeling voor het kerklidmaatschap wordt de kerkelijk werker als gastlid aanvaard of toegelaten, indien hij of zij geen lid is van de kerkelijke gemeente waarbinnen de functie wordt uitgeoefend.

Artikel 6 **Preekbevoegdheid**

Overeenkomstig de Generale regeling voor preekbevoegdheid kan aan de kerkelijk werker preekbevoegdheid worden verleend.

Artikel 7 **Geheimhouding**

1. Overeenkomstig artikel C49.3 KO neemt de kerkelijk werker de vereiste geheimhouding in acht ten aanzien van alle zaken die hem of haar uit hoofde van de functie bekend zijn en een vertrouwelijk karakter dragen.
2. De kerkelijk werker houdt zich aan de Generale regeling inzake geheimhouding in de plaatselijke kerken.

Artikel 8 **Op non-actiefstelling of schorsing**

1. De kerkenraad gaat over tot op non-actiefstelling dan wel schorsing van een kerkelijk werker indien jegens de kerkelijk werker sprake is van toepassing van een middel van kerkelijke tucht, als bedoeld in hoofdstuk D van de Kerkorde. Indien in dezen meerdere kerkenraden betrokken zijn, dragen zij zorg voor een goede onderlinge communicatie en afstemming.
2. Het gestelde in lid 1 laat onverlet de toepassing van rechtspositionele maatregelen in andere gevallen die daartoe aanleiding geven.

Artikel 9 **Beëindiging arbeidsovereenkomst**

1. De arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd eindigt van rechtswege bij het verstrijken van de bepaalde tijd. De kerkenraad informeert de kerkelijk werker uiterlijk een maand voor de overeengekomen einddatum schriftelijk over het al dan niet voortzetten van de arbeidsovereenkomst (*artikel 7:668 lid 1 BW*). Bij voortzetting blijven dezelfde bepalingen van kracht, tenzij daarvan schriftelijk door partijen wordt afgeweken.
2. De arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd eindigt door opzegging van de kerkenraad met inachtneming van de wettelijke opzegtermijn (*artikel 7:672 lid 2 BW*). Voor deze opzegging is geen instemming van de kerkelijk werker vereist, gelet op het feit dat de

kerkelijk werker onverminderd het hierboven bepaalde in artikel 3 lid 1 naar statelijk recht is te beschouwen als “werknemer die een geestelijk ambt bekleedt” in de zin van artikel 7:671 lid 1 sub f BW.

3. De arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd eindigt door opzegging van de kerkelijk werker met inachtneming van de wettelijke opzegtermijn van één maand (*artikel 7:672 lid 4 BW*). Voor deze opzegging is geen instemming van de kerkenraad vereist,
4. Het niet langer voldoen aan een benoemingsvoorwaarde als vermeld in artikel 2 GRKW geldt als ontbindende voorwaarde voor de arbeidsovereenkomst en brengt mee dat de arbeidsovereenkomst daardoor per direct eindigt. Indien en voor zover nodig, vormt dit tevens een dringende reden in de zin van artikel 7:677 lid 1 BW om de arbeidsovereenkomst onverwijld op te zeggen.

Artikel 10 Niet-kerkelijke instelling

1. De kerkenraad kan op verzoek van een niet-kerkelijke instelling, die binnen de grenzen van de kerkelijke gemeente haar vestiging heeft, een kerkelijk werker benoemen die een bijzondere taak vervult binnen de betreffende instelling.
2. De bepalingen van deze generale regeling zijn op deze kerkelijk werker met een bijzondere taak van overeenkomstige toepassing, tenzij met de niet-kerkelijke instelling anders wordt overeengekomen.
3. De kerkenraad treft met de niet-kerkelijke instelling een regeling waarin ten minste de volgende zaken zijn opgenomen:
 - a. de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de kerkelijk werker binnen de instelling;
 - b. de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de kerkenraad en de instelling met betrekking tot de kerkelijk werker;
 - c. de wijze waarop de kerkelijk werker binnen de instelling wordt begeleid;
 - d. de wijze waarop het functioneren van de kerkelijk werker wordt geëvalueerd en beoordeeld;
 - e. de wijze waarop de financiële verplichtingen jegens de kerkelijk werker worden vormgegeven en de financiële risico's worden gedragen.

Toelichting bij de Generale regeling voor kerkelijk werkers (GRKW)

1. De Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 heeft een regeling gegeven voor kerkelijk werkers (Acta art. 36). De Generale Synode van Zwolle-Zuid 2008 heeft in aansluiting aan bovenstaande besluitvorming over de positie van de kerkelijk werker nadere besluiten genomen (Acta art. 16, besluit 3). In art. B31 van de Kerkorde 2014 (KO) is de kerkordelijke basis gelegd voor de functie van kerkelijk werker. De regeling uit 2005 is onder het overgangsrecht gebracht.
2. Sinds 2005 (en 2008) hebben de ontwikkelingen ten aanzien van de kerkelijk werkers niet stilgestaan. Binnen de kerken zijn kerkelijk werkers aangenomen voor de vervulling van taken op verschillende terreinen van het kerkelijk werk (pastoraat, diaconaat, gemeenteopbouw, onderwijs). Het Steunpunt kerkenwerk (SKW) heeft kerkelijk personeelsbeleid voor kerkelijk werkers ontwikkeld, te vinden op de website, op de onderdelen arbeidsvoorwaarden (arbeidsvoorwaardenregeling, salarisschalen en arbeidsovereenkomst), functioneren (handleiding en formulieren) en pensioenvoorziening (aansluiting bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn). Er is een Vereniging van kerkelijk werkers LUCEO, een beroepsvereniging die zich richt op belangenbehartiging, deskundigheidsbevordering en professionalisering. Zij fungeert als gesprekspartner voor SKW over de arbeidsvoorwaarden en overig beleid. Tot slot is nog van belang dat er nu verschillende opleidingen bestaan die opleiden tot kerkelijk werker. Bijvoorbeeld de Gereformeerde Hogeschool Viaa in Zwolle en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) kennen de HBO-opleiding Godsdienst Pastoraal Werk (GPW).
3. Waar in 2005 de kerken nog aan het begin stonden, is 11 jaar verder de nodige praktijkervaring binnen de kerken met deze functie opgedaan en is regelgeving ontstaan. Dit roept de vraag op welke bepalingen, aanvullend op wat de KO regelt, nodig zijn. B31.1

KO bepaalt dat de kerkenraad een of meer kerkelijk werkers kan benoemen om een deel van het dienstwerk in de gemeente uit te voeren. Hiermee is de kerkrechtelijke grondslag gegeven voor de aanstelling van kerkelijk werkers. B31.2 KO bevat dezelfde bepaling als B7 KO over de binding aan Bijbel en belijdenis, te bekrachtigen door ondertekening van het bindingsformulier. Het antwoord op de vraag naar nadere regeling ligt vooral in B31.3 KO: de kerkenraad houdt zich voor wat betreft profiel, taken en positie van de kerkelijk werkers aan de generale regelingen.

4. Belangrijk rechtspositioneel uitgangspunt in de voorliggende generale regeling is dat kerkelijk werkers worden aangenomen op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. De bestaande praktijk wordt hiermee bestendigd. De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek omtrent arbeidsovereenkomsten zijn daarmee op de rechtsbetrekking tussen de kerk en de kerkelijk werker van toepassing, indien en voor zover daarvan bij of krachtens het kerkelijk recht niet is afgeweken. Met de kerkelijk werker is geen nieuw kerkelijk ambt ingevoerd. De kerkelijk werker geeft geen ambtelijke leiding aan de gemeente. Daarin onderscheidt de kerkelijk werker zich van de predikantszaken om een uitvoeriger regeling vraagt. Intussen hanteert het burgerlijk recht een ander 'jargon' en valt de kerkelijk werker wel als "geestelijk ambt" in de zin van het Burgerlijk Wetboek aan te merken. Het is dus zaak dit goed te blijven onderscheiden.
5. Wanneer door de arbeidsovereenkomst bij de regels van het burgerlijk recht wordt aangesloten en daarnaast in acht wordt genomen hetgeen SKW op het terrein van de materiële rechtspositie reeds heeft geregeld en in de vorm van modellen ter beschikking heeft gesteld, dan kan de generale regeling relatief beknopt blijven. [...] Wel dient de model-arbeidsovereenkomst van het SKW op diverse punten te worden aangepast, zowel in verband met de kerkelijke bepalingen in deze GRKW als in verband met de geactualiseerde arbeidswetgeving in het BW.
6. *Artikel 1.* De KO bepaalt dat de kerkenraad een kerkelijk werker kan benoemen. Art. 1 lid 1 en 2 GRKW beginnen met de stap daarvóór: de instelling van de functie. Er wordt een profiel opgesteld en de kerkenraad neemt een besluit. De onderdelen van het profiel zijn te herleiden naar de vroegere regeling uit 2005. De instelling van de functie en de vaststelling van het profiel daarvoor zijn aan te merken als een 'hoofdzaak van beleid' (B29.4 KO). Daarom vereist art. 1 lid 3 GRKW een raadpleging van de gemeente. Op het kerkenraadsbesluit zijn F71 tot en met F73 KO van toepassing. Mede om die reden is in lid 3 voorzien in de noodzaak van een zorgvuldige communicatie met de gemeente. [...]
7. *Artikel 2* gaat over de benoemingsvoorwaarden. Kort samengevat betreft dat: het zijn van belijdend kerklid, de vereiste ondertekening van het bindingsformulier en het vereiste opleidingsniveau van de kerkelijk werker. Er is afgezien van het aanwijzen van door de generale synode erkende opleidingsinstituten. Omtrent de door de betrokkene gevolgde opleiding (inhoud en onderwijsinstelling) kan SKW om advies worden gevraagd.
8. *Artikel 3* betreft de regeling van de rechtspositie van de kerkelijk werker. Dit steekt nauw omdat het statelijk burgerlijk recht en het kerkelijk recht hier bij elkaar komen. De GRKW bevat daarvoor het stramien. De functie van kerkelijk werker is geen kerkelijk ambt. Aldus is eerder door de GS besloten en bij de KO 2014 opnieuw bevestigd.
9. *Artikel 4* verwijst voor de arbeidsvoorwaarden naar de bestaande arbeidsvoorwaardenregeling van SKW/LUCEO.
10. *Artikel 5, 6 en 7* spreken voor zich en behoeven geen afzonderlijke toelichting.
11. *Artikel 8.1* legt de koppeling tussen de toepassing van kerkelijke tucht jegens de kerkelijk werker en de gevolgen voor de arbeidsovereenkomst.
12. *Artikel 9* benoemt de verschillende manieren van beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Art. 9.2 maakt gebruik van de specifieke wettelijke regeling in het Burgerlijk Wetboek dat in geval van een “werknemer met een geestelijk ambt” de werkgever de arbeidsovereenkomst kan opzeggen zonder instemming van de werknemer. Als gezegd, valt een kerkelijk werker voor de burgerlijke wet wel onder deze bepaling, ook al heeft hij kerkelijk geen ambt. Het kerkelijk begrip ‘ambt’ en het statelijk begrip ‘geestelijk ambt’ hebben hier een verschillend bereik en verschillende strekking.

Art. 9.4 maakt de koppeling tussen de benoemingsvoorwaarden van art. 2 en de sanctie bij het niet meer voldoen daaraan. De benoemingsvoorwaarden zijn zgn. ontbindende voorwaarden voor de arbeidsovereenkomst. Het is juridisch verplicht dat deze ook letterlijk in de arbeidsovereenkomst zelf worden opgenomen, zodat er voor ‘getekend’ wordt.

13. *Artikel 10.* In de kerkelijke praktijk is aandacht voor gevraagd voor de relatie tussen de kerkelijk werkers en niet-kerkelijke instellingen. De verwachting is dat deze optie door niet-kerkelijke instellingen, met name binnen de gezondheidszorg, vaker benut zal worden maar dat de instelling daarbij een kerkelijke inbedding wel van belang acht. Deze figuur moet goed doordacht worden voordat een kerkenraad aan een verzoek daartoe zal voldoen. Omdat er in de praktijk nog weinig ervaring mee is opgedaan, zullen de komende jaren moeten uitwijzen of men met de gegeven bepalingen uit de voeten kan. De termen ‘niet-kerkelijke instelling’ en ‘bijzondere taak’ zijn ontleend aan B10.2 KO. We kennen ook predikanten met een bijzondere taak bij niet-kerkelijke instellingen. Uitgangspunt is dat de kerkenraad de kerkelijk werker benoemt en dat werkzaamheden binnen de instelling worden verricht. Omdat de kerkenraad benoemt, zijn de bepaling van de generale regeling van toepassing. Maatwerk kan echter andere afspraken opleveren, mits deze niet strijdig zijn met het kerkrecht binnen onze kerken en met de belangen van de betrokkene. Deze figuur brengt risico’s met zich mee voor de kerkelijke gemeente, met name financiële risico’s. Een goede regeling tussen kerkenraad en instelling is dan ook van groot belang. [...]

2 Kerkrechtelijke advisering en kennisbevordering

Er zijn verschillende aanleidingen om voor dit thema nadere aandacht te vragen.

(1^e) Taakstelling deputaten kerkorde

Deputaten hebben van de GS Ede een dubbele opdracht gekregen op dit gebied:

- 1^e kerkelijke vergaderingen desgevraagd te dienen met advies bij de overgang naar de nieuwe kerkorde;
- 2^e de generale synode desgewenst te dienen met adviezen op het gebied van kerkrecht en kerkorde.

Naast de adviestaak ten behoeve van de generale synode beperkt deze taakstelling zich dus tot advisering aan de kerkelijke vergaderingen, gericht op de inwerkingtreding van de KO 2014. Deputaten ontvangen met enige regelmaat vragen om advies van kerkelijke vergaderingen en van kerkleden, die buiten deze taakstelling vallen. Als het gaat om vragen van praktische of informatieve aard, proberen deputaten die meestal wel kort te beantwoorden. Voor het overige zijn deputaten hierin terughoudend. Zij hebben geen opdracht voor kerkrechtelijk advieswerk in ruimere zin.

(2^e) Kennisoverdracht

Deputaten signaleren een tekort aan adequate kerkrechtelijke kennis in de kerken, zowel bij ambtsdragers als kerkleden. In zekere zin is dit van alle tijden. De situatie vraagt echter wel om bewuste aandacht. Er zijn nieuwe kerkrecht-kenners nodig, die kunnen bijdragen aan de kwaliteit van besluitvorming, rechtspraak en advisering. Het is daarom zaak om kennis te delen en over te dragen op een nieuwe generatie. De nieuwe KO en generale regelingen vormen daar ook een goede kapstok voor.

(3^e) Adviesfunctie TU Kampen

Deze behoefte is nog versterkt door de emeritering van prof. dr. M. te Velde, waardoor er aan de Theologische Universiteit een vacature voor kerkrecht ontstond. De hoogleraar kerkrecht had naast zijn taak in onderwijs en onderzoek ook een adviesfunctie naar de kerken. Prof. Te Velde heeft aangegeven ook die taak te beëindigen.

Overleg

Het College van Bestuur van de TU Kampen heeft naar aanleiding van het afscheid van prof. Te Velde een overleg georganiseerd met deputaten kerkorde, deputaten B&B, de Predikantenvereniging, het SKW en het Praktijkcentrum over de toekomstige vormgeving van het kerkrechtelijk onderwijs, onderzoek en advieswerk. In totaal zijn er drie ontmoetingen geweest in januari 2016, september 2016 en januari 2017. Daaruit zijn een aantal ontwikkelingslijnen voortgekomen.

Kerkrechtelijk onderwijs en onderzoek

Wetenschappelijke borging en overdracht van kerkrechtelijke deskundigheid is van groot belang voor de kerken. De TU Kampen onderkent dit en wil zorgen voor invulling van de vacature Te Velde. Kerkrecht houdt een duidelijke plaats in de predikantsmaster en wordt ook aangeboden in o.a. de PEP.

Per 1 augustus 2016 is dr. C. van den Broeke bij de TU Kampen aangetreden als parttime-docent kerkrecht (0,2 fte). Zijn taak ligt op het terrein van onderwijs en onderzoek. Voor advieswerk is hij slechts beperkt en op de achtergrond beschikbaar.

Het Praktijkcentrum ziet zich graag meer betrokken bij de bezinning omtrent de toepassing van het kerkrecht in de praktijk van het kerkelijk leven. Het gaat dan om een multidisciplinaire benadering waarbij aspecten als gemeenteopbouw, kerkrechtelijke instrumenten en agogische processen ieder hun rol en betekenis hebben.

Kerkrechtelijke deskundigheid

Er zijn in de kerken een klein aantal kenners van het kerkrecht aanwezig, die hun kennis veelal hebben opgebouwd door eigen inzet en studie en praktijkervaring. Zij zijn momenteel met name vertegenwoordigd in deputaten kerkorde. Maar deputaten treden ook weer eens af of terug. Het is daarom zaak om binnen het deputaatschap zorg te dragen voor handhaving en overdracht van de vereiste kerkrechtelijke kennis.

Er is ook de behoefte om buiten het deputaatschap gericht aan deskundigheidsbevordering te gaan doen. De 'KO-Tour' die deputaten in de afgelopen periode hebben opgestart naar aanleiding van de nieuwe KO, was hier al een voorbeeld van en ontmoette behoorlijke belangstelling van predikanten, ouderlingen en diakenen. De PEP kan hier voor de predikanten een instrument vormen.

Het verdient aanbeveling om ook interactief tussen deputaten kerkorde, de TU, het Praktijkcentrum, het SKW, PV-CGMV en enkele betrokken deputaatschappen voor verdere kerkrechtelijke kennisbevordering te zorgen. Er dringt zich de gedachte op van een soort platform voor gezamenlijke kerkrechtelijke kennisuitwisseling. Deputaten kerkorde dragen daar graag aan bij.

Kerkrechtelijk advieswerk

Dit is in het geheel van het verhaal een wat lastiger onderwerp, zoals ook wel gebleken is in het Kamper overleg. 'Kerkrechtelijk advies' is nogal een containerbegrip en kan uiteenlopen van een eenvoudige zoekvraag tot professionele kerkrechtelijke advisering aan partijen in het kader van kerkelijke geschillen en procedures. Gezien dit brede spectrum dreigt er vrij snel spraakverwarring. Als deputaten menen wij dat het daarom zinvol is een aantal piketpalen te slaan, die richting geven op dit terrein.

1. Uitgangspunt is dat het kerken en kerkleden vrij staat om advies over kerkrechtelijke aangelegenheden te vragen waar en bij wie men dat wil. Het is ons inziens principieel onjuist om kerkrechtelijk advies te monopoliseren bij één kerkelijk orgaan of instelling.
2. Kerkrechtelijk advies ontleent zijn betekenis niet aan de kerkelijke status van de instantie, maar veeleer aan de deskundigheid van de adviseur. Dat was vroeger al zo bij kerkrecht-kenners als F.L. Rutgers, P. Deddens en H. Bouma. Dat is voor de huidige adviseurs niet anders.
3. De kerkrechtelijke adviesfunctie van de hoogleraar kerkrecht in Kampen was dan ook altijd sterk gebonden aan de persoon. De ene hoogleraar deed er meer aan dan de ander. Voor de frequente advisering door M. te Velde legde hij geen verantwoording af binnen de TU. De TU was veelal ook niet bekend met de kerkelijke zaken waarin geadviseerd

werd. Dat de TU ook nu als zodanig de rol van adviseur niet wil opnemen, is begrijpelijk en terecht.

4. Kerkrechtelijk advies wordt vaak gevraagd in een context van verschil van inzicht, een belangentegenstelling, een kerkelijk geschil. Het gaat veelal niet om academische vragen sec, om een 'los advies' zus of zo, maar om probleembehandeling, conflictoplossing, er is een achterliggende zaak, etc. De gedachte dat daarin een 'eenduidig advies' denkbaar is, is voor het gros van de gevallen te idealistisch. Belangrijker is dat in die gevallen beide partijen deskundige en 'wijze' raadslieden hebben, die op basis van kennis van zaken hun bijstand verlenen en zo bijdragen aan een kerkelijke en kerkrechtelijk verantwoorde oplossing. Aldus ook art. G1.4 in de nieuwe GRP. In de fases daaraan voorafgaand zijn er dan al visitatoren van de classis en generale deputaten advies en bijstand als adviseurs bij betrokken geweest.
5. Het is bovendien goed om zich te realiseren dat de uiteindelijke beslissing in onze kerken niet is opgedragen aan adviseurs, maar aan kerkelijke vergaderingen en bijzondere colleges die met rechtspraak zijn belast. Er bestaat vanouds in de kerken een organisatiestructuur voor de interne kerkelijke rechtspraak. Art. 31KO (oud) is een boom met vele vertakkingen. Daarmee is voorzien in een afgewogen kerkelijk bezwaar- en beroep-systeem. Niet de kerkelijke adviseurs maken jurisprudentie, maar de kerkelijke rechters. Met dit laatste is tevens aangegeven dat een kerkrechtelijk advies geen bindende rechtskracht heeft, zoals een kerkelijk besluit of een kerkelijke uitspraak in (hoger) beroep. Het advies behoudt de status van advies.
6. Er is ook een financiële kant die transparantie verdient. Advisering kost tijd. En dus vaak ook geld. In de setting waarin de hoogleraar kerkrecht geacht werd vanuit zijn functie ook het kerkrechtelijk advieswerk te realiseren, hing er aan dat advieswerk geen prijskaartje. Hij deed het 'in zijn baas' zijn tijd en ontving zijn vaste salaris als hoogleraar. Op dezelfde manier kan een predikant die naast zijn werk in eigen gemeente kerkrechtelijke adviezen aan derden geeft en daarvoor van zijn kerkenraad de ruimte krijgt, zonder nota werken. Hij ontvangt immers zijn traktement en dat ondergaat geen wijziging. Beiden konden/kunnen pro deo hun adviesdiensten verrichten, omdat zij al een vast inkomen uit anderen hoofde hebben. De kerkrecht-jurist met een eigen praktijk die professionele adviesdiensten verricht, zal echter wel een nota (moeten) sturen. Voor hem betreft het werk waarvoor hij niet anderszins wordt vergoed. Bovendien investeert hij tijd en kosten in het opbouwen en onderhouden van zijn kennis, die hij niet elders vergoed krijgt.
7. Wij zien het als een gezamenlijke kerkelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor adequaat kerkrechtelijk onderwijs en onderzoek en om de kerkrechtelijke deskundigheid in de diverse geledingen in de kerken te versterken. Wij zien het niet als kerkelijke taak om kerkrechtelijke advisering aan kerken en kerkleden voor gemeenschappelijke rekening van de gezamenlijke kerken te laten komen. Zowel uit financieel oogpunt van de kerken als uit oogpunt van eerlijke concurrentie, geldt dan het parool 'de gebruiker betaalt'.
8. Kerken en kerkleden kunnen in de praktijk voor adviesvragen bij diverse instellingen terecht. Die weten ze doorgaans ook wel te vinden. Het SKW heeft een 'loketfunctie' voor de kerken; de PV-CGMV fungeert als vraagbaak voor de predikanten. Specifiek kerkrechtelijke vragen die bij (nieuwe) deputaten kerkrecht binnen komen, kunnen hetzij rechtstreeks worden beantwoord (vragen met een in hoofdzaak informatief en generiek karakter) hetzij worden doorverwezen naar de daarvoor bestaande instanties en/of beschikbare deskundigen. Voor kerkelijke rechtsbijstand bij geschillen wordt verwezen naar beschikbare professionele adviseurs.

Voorstel

Het bovenstaande brengt deputaten tot het volgende aanvullende voorstel aan de GS:

Besluit 6:

nieuwe deputaten te noemen 'deputaten kerkrecht' en hen op te dragen:

(...)

- f. met betrekking tot kerkrechtelijke deskundigheidsbevordering:
 1. zorg te dragen voor handhaving en overdracht van de vereiste kerkrechtelijke kennis binnen het deputaatschap en de kring van actieve kerkrechtelijke deskundigen;
 2. bij te dragen aan initiatieven om samen met de TU of andere instanties of personen de kerkrechtelijke kennis en toepassing daarvan in de kerken te vergroten;
- g. met betrekking tot multidisciplinaire bezinning:
 1. in te gaan op verzoeken om kerkrechtelijke inbreng van de kant van deputaatschappen en kerkelijke instanties;
 2. deel te nemen aan multidisciplinair overleg over predikantszaken en de praktijk van het kerkelijk leven in de gemeenten;
- h. met betrekking tot kerkrechtelijke advisering:
 1. kerkrechtelijke vragen met een in hoofdzaak informatief en generiek karakter die van de kant van kerken, kerkelijke vergaderingen, kerkelijke functionarissen en instanties en kerkleden binnenkomen te beantwoorden dan wel deze door te geleiden naar de daarvoor beschikbare instanties en/of deskundigen;
 2. bij kerkrechtelijke vragen die op enige wijze verbonden zijn aan een kerkelijk geschil de vragenstellers door te verwijzen naar de daarvoor bestaande kerkelijke instanties en professionele adviseurs.

3 Conceptbesluit inwerkingtreding generale regelingen en overgangsrecht

Besluit 4:

- a. te bepalen dat de onder besluit 2 genoemde generale regelingen in werking zullen treden op 1 juli 2017;
- b. vervallen te verklaren per 1 juli 2017 alle door de Generale Synode van Ede 2014-2015 (Acta artikel 13, besluit 4, onder a, tweede deel, en bijlage 3-5) onder het overgangsrecht gebrachte regelingen en besluiten, behoudens:
 - de Regeling krijgsmachtpredikant (artikel B10.2 van de kerkorde: GS 2005, art. 102, besluit 5; GS 2011, art. 62, besluit 3, 4);
 - de Regeling pastorale zorg aan doven en slechthorenden (artikel B10.2 van de kerkorde: GS 1993, art. 42, besluit 2, 3, 4, 7, 8; GS 1996, art. 55, besluit 3; GS 1999, art. 69, besluit 4; GS 2011, art. 60, besluit 2, 3);
- c. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor predikantszaken dat een voor 1 juli 2017 ingediend verzoek of lopende procedure, voor zover deze in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, wordt afgehandeld overeenkomstig de voor 1 juli 2017 geldende generale regelingen, tenzij partijen in gezamenlijkheid anders overeenkomen;
- d. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor predikantszaken dat een voor 1 juli 2017 genomen besluit, dat in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, blijft gehandhaafd;
- e. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor kerkelijk werkers dat op een voor 1 juli 2017 vastgestelde benoeming en/of gesloten arbeidsovereenkomst de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling van toepassing is;
- f. te bepalen met het oog op de Generale regeling preekbevoegdheid dat een voor 1 juli 2017 verleende preekbevoegdheid, die in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, blijft gehandhaafd tot de eerstvolgende verlenging op grond van artikel 6 van die generale regeling.

Toelichting: de regelingen voor krijgsmachtpredikanten en dovenpredikant bevatten rechtspositionele bepalingen die van kracht dienen te blijven totdat op voorstel van deputaten geestelijke verzorging militairen resp. pastorale verzorging doven en slechthorenden nieuwe regelingen door de generale synode zijn vastgesteld.

Hoewel de bevestigingsformulieren voor dovenpredikant en krijgsmachtpredikanten strikt genomen niet onder de generale regelingen vallen, stonden ze wel in het besluit van de GS 2014 over het overgangsrecht. Vandaar dat we ze hier ook laten staan.

De beroepstermijn

De Commissie van beroep in predikantszaken wendde zich tot deputaten kerkorde met het verzoek om de Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken te verduidelijken door daarin ook de – in de kerkorde reeds geregelde – beroepstermijn op te nemen. Dit kan door eenvoudige toevoeging in artikel 5, lid 1, van de generale regeling van de woorden ‘binnen zes weken na verzending van het besluit van de kerkenraad’.

Artikel 5 van genoemde generale regeling gaat dan luiden:

1. De procedure vangt aan door indiening van een beroepschrift **binnen zes weken na verzending van het besluit van de kerkenraad** bij de secretaris van de commissie door de predikant of diens gemachtigde volgens de desbetreffende bepalingen van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak (artikel 4), met dien verstande dat voor ‘meerdere vergadering’, voor ‘deputaten’ en voor ‘deputaatschap’ de commissie wordt gelezen. Wanneer de predikant een gemachtigde heeft ingeschakeld, wordt diens naam en adres vermeld.

Toelichting: de termijn van zes weken vloeit voort uit artikel F79.1 in combinatie met F76.3 van de kerkorde. Door ook op te nemen ‘besluit van de kerkenraad’ wordt aangesloten bij ‘rechtstreeks’ uit F79.1, waarmee ook hier duidelijk is dat er geen bezwaarschriftenprocedure gevoerd hoeft te worden.

Nadere verheldering

Artikel 5, lid 1, zou verder nog verduidelijkt kunnen worden door de verwijzing naar artikel 4 van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak te vervangen door overname van deze artikelliden in de Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken zelf. Artikel 5 zou dan, concreet gesteld voor de procedure bij de commissie, gaan luiden, inclusief de hierboven voorgestelde wijziging:

Artikel 5 Aanvang van de procedure

1. De procedure vangt aan door indiening van een beroepschrift binnen zes weken na verzending van het besluit van de kerkenraad bij de secretaris van de commissie door de predikant of diens gemachtigde.
2. Indiening kan geschieden zowel per post als per email. De commissie kan van de indiener verlangen dat hij, gelet op de omvang van het ingediende dossier, zijn beroepschrift schriftelijk per post en in een aan te geven veelvoud zal toezenden.
3. Het beroepschrift dient ten minste de volgende elementen te bevatten:
 - a. de naam en het adres van de indiener; wanneer de predikant een gemachtigde heeft ingeschakeld, wordt tevens diens naam en adres vermeld;
 - b. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
 - c. de gronden van het beroep, met een toelichting daarop;
 - d. een omschrijving van de uitspraak die indiener van de commissie vraagt.
4. Bij indiening wordt een afschrift van het besluit van de kerkenraad door de indiener meegezonden.
5. De indiener stuurt de kerkenraad gelijktijdig een kopie van het beroepschrift met bijlagen en maakt daarvan melding bij de secretaris.
6. Indien een beroepschrift niet voldoet aan de gestelde vereisten, stelt de commissie indiener in de gelegenheid dit te herstellen binnen een door de commissie te bepalen termijn.
7. De secretaris bevestigt schriftelijk of per email de ontvangst van het beroepschrift. Hij doet tevens ten spoedigste na ontvangst mededeling aan de voorzitter, onder vermelding van de naam en de adresgegevens van de betrokken partijen en een korte beschrijving van de aard van het geschil en de vordering.
8. Iedere partij kan voor de commissie in persoon verschijnen of zich doen vertegenwoordigen door een advocaat dan wel door een daartoe speciaal schriftelijk gemachtigde. Iedere partij kan zich door personen van haar keuze doen bijstaan.

9. Indien een partij zich door een advocaat of gemachtigde doet vertegenwoordigen of bijstaan, stelt zij zo spoedig mogelijk de commissie en de wederpartij hiervan schriftelijk in kennis. Indien het beroepschrift of het korte antwoord is uitgegaan van een gemachtigde, wordt deze kennisgeving geacht te zijn gedaan.
10. Ingeval een partij zich in de procedure laat vertegenwoordigen, zenden partijen en de secretaris alle op de procedure betrekking hebbende stukken in ieder geval aan de vertegenwoordigende advocaat of gemachtigde.
11. De voorzitter stelt binnen drie weken na ontvangst van het beroepschrift een besliscommissie samen en informeert over de samenstelling daarvan alle commissieleden. De besliscommissie handelt in een concrete zaak als de commissie.
12. De besliscommissie mag niet in meerderheid uit predikanten bestaan. Zij die direct of indirect betrokken zijn of zijn geweest dan wel enig ander belang hebben in het aanhangige geschil, kunnen geen deel uitmaken van de besliscommissie.
13. Commissieleden die niet zijn opgenomen in de besliscommissie, onthouden zich gedurende de loop van de procedure van uitspraken over de concrete zaak.
14. Zodra de besliscommissie is samengesteld worden partijen door de secretaris geïnformeerd over de samenstelling daarvan.
15. Indien indiener of de wederpartij van mening zijn dat er omstandigheden zijn om aan te nemen dat een lid van de besliscommissie in onvoldoende mate onpartijdig staat ten opzichte van de te behandelen zaak, deelt hij dat binnen twee weken mee aan voorzitter van de commissie.
16. Wraking van een commissielid of van de voorzitter is ook mogelijk tijdens de behandeling van het geschil, indien er sprake is van een partijdige opstelling dan wel de schijn van partijdigheid wordt gewekt. Zolang niet is beslist op het wrakingsverzoek wordt de behandeling van de zaak opgeschort totdat over de wraking is beslist.
17. Voor de behandeling van een wrakingsverzoek stelt de voorzitter een wrakingscommissie samen van drie niet bij het geschil betrokken commissieleden. Deze beslist of de gewraakte persoon deel uit kan blijven maken van de besliscommissie.

Toelichting:

Lid 1 is het bestaande lid 1 met de toevoeging over de beroepstermijn.

Lid 2, 3, 4 en 6 zijn overgenomen uit de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak en toegeschreven op de (procedure voor de) commissie.

Lid 5 is het oude lid 2.

Lid 7 tot en met 17 is het oude lid 3 tot en met 13. Hierin is geen wijziging aangebracht.

De Commissie van beroep in predikantszaken heeft aangegeven graag met de voorgestelde wijzigingen in te stemmen.

5 Erratum op beleidsrapport

In de voorgestelde Generale regeling predikantszaken is een fout geslopen in de nummering van artikel G4: de leden 16 en 17 dienen uiteraard genummerd te worden als G4.16 resp. G4.17.

6 Voorstellen

Deputaten stellen de synode voor te besluiten:

Besluit 1:

deputaten kerkorde onder dank te dechargeren.

Besluit 2:

vast te stellen de volgende op grond van de kerkorde 2014 vereiste en daarop gegronde generale regelingen:

- predikantszaken (KO art. B8)
- kerkelijk werkers (KO art. B31.3)
- preekbevoegdheid (KO art. B32.2)

- kerkdiensten (KO art. C37.2)
- kerklidmaatschap (KO art. C43.2)
- geheimhouding (KO art. C49.3);

Besluit 3:

in de Generale regeling voor de particuliere synode (ingevolge artikel E66 KO) in artikel 1 lid 2 te schrappen: 'Zutphen'.

Besluit 4:

inzake de inwerkingtreding van de generale regelingen en het overgangsrecht :

- a. te bepalen dat de onder besluit 2 genoemde generale regelingen in werking zullen treden op 1 juli 2017;
- b. vervallen te verklaren per 1 juli 2017 alle door de Generale Synode van Ede 2014-2015 (Acta artikel 13, besluit 4, onder a, tweede deel, en bijlage 3-5) onder het overgangsrecht gebrachte regelingen en besluiten, behoudens:
 - de Regeling krijgsmachtpredikant (artikel B10.2 van de kerkorde; GS 2005, art. 102, besluit 5; GS 2011, art. 62, besluit 3, 4);
 - de Regeling pastorale zorg aan doven en slechthorendendovenpredikant; (artikel B10.2 van de kerkorde; GS 1993, art. 42, besluit 2, 3, 4, 7, 8; GS 1996, art. 55, besluit 3; GS 1999, art. 69, besluit 4; GS 2011, art. 60, besluit 2, 3);
- c. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor predikantszaken dat een voor 1 juli 2017 ingediend verzoek of lopende procedure, voor zover deze in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, wordt afgehandeld overeenkomstig de voor 1 juli 2017 geldende generale regelingen, tenzij partijen in gezamenlijkheid anders overeenkomen;
- d. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor predikantszaken dat een voor 1 juli 2017 genomen besluit, dat in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, blijft gehandhaafd;
- e. te bepalen met het oog op de Generale regeling voor kerkelijk werkers dat op een voor 1 juli 2017 vastgestelde benoeming en/of gesloten arbeidsovereenkomst de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling van toepassing is;
- f. te bepalen met het oog op de Generale regeling preekbevoegdheid dat een voor 1 juli 2017 verleende preekbevoegdheid, die in strijd komt met de onder besluit 2 vastgestelde generale regeling, blijft gehandhaafd tot de eerstvolgende verlenging op grond van artikel 6 van die generale regeling.

Besluit 5:

kennis te nemen van: de Handreiking en modelregeling voor de behandeling van bezwaren (bij KO art. F73) en de Handreiking statelijk verschoningsrecht (bij KO art. C49.3);

Besluit 6:

nieuwe deputaten te noemen 'deputaten kerkrecht' en hen op te dragen:

- a. de door de laatste generale synode genomen besluiten waar nodig te integreren in de generale regelingen;
- b. als adres te fungeren voor het melden van eventuele knelpunten bij de toepassing van de kerkorde in de praktijk;
- c. de kerken desgevraagd te dienen met voorlichting over de kerkorde;
- d. de generale synode desgewenst te dienen met adviezen op het gebied van kerkrecht en kerkorde;
- e. de verantwoordelijkheid te dragen voor de publicatie en het (inhoudelijk) beheer van de kerkorde, de generale regelingen en besluiten én de modellen en handreikingen op de website van de kerken, www.gkv.nl;
- f. met betrekking tot kerkrechtelijke deskundigheidsbevordering:
 1. zorg te dragen voor handhaving en overdracht van de vereiste kerkrechtelijke kennis binnen het deputaatschap en de kring van actieve kerkrechtelijke deskundigen;
 2. bij te dragen aan initiatieven om samen met de TU of andere instanties of personen de kerkrechtelijke kennis en toepassing daarvan in de kerken te vergroten;

- g. met betrekking tot multidisciplinaire bezinning:
 - 1. in te gaan op verzoeken om kerkrechtelijke inbreng van de kant van deputaatschappen en kerkelijke instanties;
 - 2. deel te nemen aan multidisciplinair overleg over predikantszaken en de praktijk van het kerkelijk leven in de gemeenten;
- h. met betrekking tot kerkrechtelijke advisering:
 - 1. kerkrechtelijke vragen met een in hoofdzaak informatief en generiek karakter die van de kant van kerken, kerkelijke vergaderingen, kerkelijke functionarissen en instanties en kerkleden binnenkomen te beantwoorden dan wel deze door te geleiden naar de daarvoor beschikbare instanties en/of deskundigen;
 - 2. bij kerkrechtelijke vragen die op enige wijze verbonden zijn aan een kerkelijk geschil de vragenstellers door te verwijzen naar de daarvoor bestaande kerkelijke instanties en professionele adviseurs.

Besluit 7:

deputaten kerkorde voor de periode 2018-2020 een budget toe te kennen van € 6000 per jaar (in totaal € 18.000).

Wijziging kerkorde

Deputaten stellen inzake de kerkorde voor dat de synode langs de in de Generale regeling voor wijziging van de kerkorde voorgeschreven weg besluit om als nieuw artikel F72.4 en als gewijzigd artikel F72.5 KO vast te stellen:

- F72.4 Als een kerkenraad van oordeel is dat een besluit van de generale synode in strijd is met het Woord van God of de kerkorde en hij om die reden dat besluit niet kan uitvoeren, is hij gehouden tot het instellen van revisie volgens art. F81, met kennisgeving aan de classis. Met het oog op de gemeente kan de classis in de tussentijd adviezen of aanwijzingen geven.
- F72.5 De uitvoering van een besluit kan niet van iemand, ambtsdrager of gemeentelid, worden verlangd, als dit hem persoonlijk in zijn geweten in strijd brengt met het Woord van God. De betrokkene dient bereid te zijn zich te verantwoorden volgens art. F73, F76 en F77.

Wijziging Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken

Deputaten stellen de synode voor artikel 5 van de Generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken als volgt te wijzigen:

Artikel 5 **Aanvang van de procedure**

- 1 De procedure vangt aan door indiening van een beroepschrift binnen zes weken na verzending van het besluit van de kerkenraad bij de secretaris van de commissie door de predikant of diens gemachtigde.
- 2 Indiening kan geschieden zowel per post als per email. De commissie kan van de indiener verlangen dat hij, gelet op de omvang van het ingediende dossier, zijn beroepschrift schriftelijk per post en in een aan te geven veelvoud zal toezenden.
- 3 Het beroepschrift dient ten minste de volgende elementen te bevatten:
 - a. de naam en het adres van de indiener; wanneer de predikant een gemachtigde heeft ingeschakeld, wordt tevens diens naam en adres vermeld;
 - b. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
 - c. de gronden van het beroep, met een toelichting daarop;
 - d. een omschrijving van de uitspraak die indiener van de commissie vraagt.
- 4 Bij indiening wordt een afschrift van het besluit van de kerkenraad door de indiener meegezonden.
- 5 De indiener stuurt de kerkenraad gelijktijdig een kopie van het beroepschrift met bijlagen en maakt daarvan melding bij de secretaris.
- 6 Indien een beroepschrift niet voldoet aan de gestelde vereisten, stelt de commissie indiener in de gelegenheid dit te herstellen binnen een door de commissie te bepalen termijn.

- 7 De secretaris bevestigt schriftelijk of per email de ontvangst van het beroepschrift. Hij doet tevens ten spoedigste na ontvangst mededeling aan de voorzitter, onder vermelding van de naam en de adresgegevens van de betrokken partijen en een korte beschrijving van de aard van het geschil en de vordering.
- 8 Iedere partij kan voor de commissie in persoon verschijnen of zich doen vertegenwoordigen door een advocaat dan wel door een daartoe speciaal schriftelijk gemachtigde. Iedere partij kan zich door personen van haar keuze doen bijstaan.
- 9 Indien een partij zich door een advocaat of gemachtigde doet vertegenwoordigen of bijstaan, stelt zij zo spoedig mogelijk de commissie en de wederpartij hiervan schriftelijk in kennis. Indien het beroepschrift of het korte antwoord is uitgegaan van een gemachtigde, wordt deze kennisgeving geacht te zijn gedaan.
- 10 Ingeval een partij zich in de procedure laat vertegenwoordigen, zenden partijen en de secretaris alle op de procedure betrekking hebbende stukken in ieder geval aan de vertegenwoordigende advocaat of gemachtigde.
- 11 De voorzitter stelt binnen drie weken na ontvangst van het beroepschrift een besliscommissie samen en informeert over de samenstelling daarvan alle commissieleden. De besliscommissie handelt in een concrete zaak als de commissie.
- 12 De besliscommissie mag niet in meerderheid uit predikanten bestaan. Zij die direct of indirect betrokken zijn of zijn geweest dan wel enig ander belang hebben in het aanhangige geschil, kunnen geen deel uitmaken van de besliscommissie.
- 13 Commissieleden die niet zijn opgenomen in de besliscommissie, onthouden zich gedurende de loop van de procedure van uitspraken over de concrete zaak.
- 14 Zodra de besliscommissie is samengesteld worden partijen door de secretaris geïnformeerd over de samenstelling daarvan.
- 15 Indien indiener of de wederpartij van mening zijn dat er omstandigheden zijn om aan te nemen dat een lid van de besliscommissie in onvoldoende mate onpartijdig staat ten opzichte van de te behandelen zaak, deelt hij dat binnen twee weken mee aan voorzitter van de commissie.
- 16 Wraking van een commissielid of van de voorzitter is ook mogelijk tijdens de behandeling van het geschil, indien er sprake is van een partijdige opstelling dan wel de schijn van partijdigheid wordt gewekt. Zolang niet is beslist op het wrakingsverzoek wordt de behandeling van de zaak opgeschort totdat over de wraking is beslist.
- 17 Voor de behandeling van een wrakingsverzoek stelt de voorzitter een wrakingscommissie samen van drie niet bij het geschil betrokken commissieleden. Deze beslist of de gewraakte persoon deel uit kan blijven maken van de besliscommissie.